

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119272427
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6119272427.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a členov senátu JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej U. W. F., rod. N., trvale bytom V., I. XX/XX, v konaní o zaplatenie 9 629,84 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6Csp/14/2020-151 zo dňa 18.12.2020, takto

rozhodol:

1. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.
2. Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou voči žalovanej domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu 9 629,84 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 928,36 € od 12.08.2016 až do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca, Poštová banka, a. s., Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 a žalovaná uzavreli dňa 02. 09. 2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej v texte aj „predmetná zmluva o úvere“), na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej peňažné prostriedky - úver vo výške 9 000 €, ktoré sa žalovaná zaviazala právnemu predchodcovi žalobcu vrátiť (splatiť) spolu s úrokmi a poplatkami. Žalovaná svoju povinnosť vyplývajúcu z predmetnej zmluvy o úvere porušila (splátky úveru nehradila riadne a včas), preto dňa 11.08.2016 vyhlásil žalobca predčasnú splatnosť úveru a vyzval žalovanú, aby mu uhradila celý dlh naraz v lehote 10 dní od doručenia oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 54a a na ust. § 100 a nasl. zákona č. 60/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) a uviedol, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že tvrdenia žalobcu o tom, že dňa 02.09.2015 bola medzi právnym predchodcom žalobcu Poštovou bankou, a. s., Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO:31 340 890 a žalovanou uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej boli žalovanej ako dlžníkovi poskytnuté finančné prostriedky - úver vo výške 9 000 €, boli v konaní preukázané. V predmetnej zmluve o úvere boli dojednané splátky úveru vo výške 169,80 € v počte 108, s úrokovou sadzbou 15,90 % ročne, RPMN vo výške 17,20 % ročne, priemernou RPMN vo výške 11,01 % ročne a celkovou výškou nákladov vyčíslenou v sume 17 119,69 €. Zo všeobecných úverových

podmienok (označených ako „Obchodné podmienky pre úver“) vyplývala pre právneho predchodcu žalobcu možnosť zosplatenia úveru pri omeškaní žalovanej so splácaním úveru (viac ako tri mesiace so zaplacením splátky úveru). Z doloženého prehľadu splátok úveru okresný súd zistil, že žalovaná bola v omeškaní so splácaním dojednaných splátok úveru už v mesiaci november 2015; právny predchodca žalobcu svoje právo zosplatiť úver využil až listom zo dňa 11.08.2016. Najprv však listom zo dňa 15.07.2016 upozornil právny predchodca žalobcu žalovanú na dlžné splátky úveru za dobu viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. V tom čase vyčíslený dlh žalovanej predstavoval sumu 703,21 €, z toho omeškané splátky úveru boli vyčíslené v sume 636 €. Zároveň uvedeným listom upozornil právny predchodca žalobcu žalovanú na možnosť využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, teda na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný, ak nebude dlžná suma doplatená žalovanou do 15 dní od doručenia uvedenej výzvy. K doplateniu dlhu na splátkach úveru zo strany žalovanej v uvedenej lehote nedošlo, preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 11.08.2016 vyhlásil úver za predčasne splatný a zároveň vyčísil dlžnú sumu vo výške 9 629,84 €; z toho dlžná istina úveru predstavovala sumu 8 928,36 €. Pohľadávka v uvedenej výške, vyplývajúca z predmetnej zmluvy o úvere bola na žalobcu právnym predchodcom žalobcu postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.04.2020.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalobou uplatnený nárok posúdil v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, keďže ide o úverový vzťah, ďalej v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), keďže ide o spotrebiteľský úver, spadajúci pod právnu úpravu uvedeného zákona a napokon v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže ide o dodávateľsko - spotrebiteľský vzťah. Z doložených listín zistil, že zmluvnými stranami Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 02. 09. 2015 bolo v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka dohodnuté, že v prípade, ak žalovaná nebude splácať úver riadne a včas, je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ právo predčasne zosplatiť úver využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky úveru. V zmysle obmedzenia obsiahnutého v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, je však veriteľ oprávnený toto právo využiť najskôr po uplynutí troch mesiacoch od omeškania dlžníka so zaplacením splátky úveru a len po písomnom upozornení dlžníka na využitie tohto práva veriteľom aspoň 15 dní vopred. Právny predchodca žalobcu svoje právo požadovať zaplatenie celého dlhu naraz (t. j. právo predčasne zosplatiť úver) využil. Dňa 11.08.2016 úver predčasne zosplatil a žalovanú vyzval na úhradu celého dlhu v celkovej výške 9 629,64 € v lehote 10 dní od doručenia oznámenia o zosplatení úveru s tým, že ak žalovaná dlh v uvedenej lehote neuhradí, pristúpi k vymáhaniu dlhu súdnou cestou. V zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 565 a § 53 ods. 9) sa tak mohlo podľa okresného súdu stať len pre splátku úveru splatnú 25.03.2016, s ktorou bola žalovaná v omeškaní (po uplynutí troch mesiacov od omeškania splátky úveru, splatnej 25.03.2016 veriteľ adresoval žalovanej najprv výzvu na zaplatenie dlžných splátok úveru a neskôr aj výzvu na zaplatenie celého dlhu naraz). V uvedenej súvislosti poukázal okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku na to, že podľa § 103 Občianskeho zákonníka, „ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok úveru odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok úveru stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky úveru“. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, ktorý tvrdil, že upozornenie na omeškanie splátok úveru, datované 15.07.2016, sa týkalo splátky úveru splatnej dňa 25. 04. 2016, pretože tri mesiace od jej splatnosti by uplynuli až dňa 25. 07. 2016. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že omeškanou splátkou úveru, pre ktorú k predčasnému zosplateniu úveru došlo, bola tá splátka úveru, ktorá bola splatná dňa 25.03.2016. „V tento deň“ začala podľa okresného súdu plynúť trojročná premlčacia doba pre celý zosplatený nárok právneho predchodcu žalobcu, vyplývajúci z predmetnej zmluvy o úvere, pričom trojročná premlčacia doba uplynula dňa 25.03.2019, čo znamená, že ak žaloba bola v tejto veci podaná na súd dňa 18.04.2019, tak bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej doby. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný, preto ho v zmysle ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemohol žalobcovi priznať, a preto žalobu zamietol.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalobca odvolal a v odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje s právnym posúdením začiatku plynutia premlčacej doby súdom prvej inštancie, v zmysle ktorého v prípade, ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa ust. § 565 Občianskeho

zákonníka, tak ako v súdenom prípade, potom v zmysle ust. § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca od splátky úveru, ktorá v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru po dobu troch mesiacov (v posudzovanom prípade, podľa názoru súdu prvej inštancie, to bola splátka úveru splatná dňa 25.03.2016), s ktorou už bola zároveň žalovaná ako dlžník v zmysle upozornenia na omeškanie zo dňa 15.07.2016 v omeškaní po dobu troch mesiacov. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie na podklade uvedenej úvahy dospel k právnomu záveru, že všeobecná premlčacia doba začala v danom prípade plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky úveru, splatnej dňa 25.03.2016 a márne uplynula dňa 25.03.2019 a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 18.04.2019, tak podľa názoru súdu prvej inštancie bola podaná oneskorene, po uplynutí trojročnej premlčacej doby. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že sa s takýmto právnym posúdením začiatku plynutia premlčacej doby súdom prvej inštancie nestotožňuje a poukazuje pritom na tú skutočnosť, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky úveru, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok úveru tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú zo splátok úveru plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník v ust. § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak dlžník nesplní niektorú splátku úveru, môže si veriteľ uplatniť právo na zosplatenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok); toto svoje právo si môže veriteľ uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky úveru, v opačnom prípade toto jeho právo zaniká. Ak si toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého úveru. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka úveru sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ani ďalšiu splátku úveru. V nadväznosti na uvedené poukázal žalobca v odvolaní na ust. § 101, § 103, § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v súvislosti s premlčaním žalobou uplatneného nároku považuje za potrebné zdôrazniť, že neuplatnenie práva na zosplatenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky úveru, spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok úveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace tak, ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky úveru, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky úveru, než tej splátky úveru, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky úveru splatnej dňa 25.07.2016. Pre všetky splátky úveru, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzali tak podľa žalobcu v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premlčacia doba (napr. splátka úveru splatná dňa 25.04.2016 by sa premlčala až dňa 25.04.2019, splátka úveru splatná dňa 25.05.2016 by sa premlčala až dňa 25.05.2019 a splátka úveru splatná dňa 25.06.2016 by sa premlčala až dňa 25.06.2019). Pre splátky úveru splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru plynie podľa žalobcu premlčacia doba od splatnosti tej splátky úveru, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (ktorou bola podľa žalobcu splátka úveru splatná dňa 25.07.2016). Z uvedeného dôvodu je podľa žalobcu nesprávny výklad druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie tak, ako ho súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku, v zmysle ktorého za nesplnenú, resp. nesplatenú splátku úveru je potrebné považovať tú splátku úveru, ktorá v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka predchádza vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru po dobu troch a viac mesiacov, nakoľko takýto výklad ust. § 193 Občianskeho zákonníka je podľa žalobcu v priamom rozpore s ust. § 565 Občianskeho zákonníka a v praxi by znamenal, že niektoré splátky úveru splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru by nemuseli byť premlčané (v prejednávacom prípade napríklad splátky úveru splatné dňa 25.04.2016, dňa 25.05.2016 a dňa 25.06.2016), avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by už v ten istý moment boli premlčané, nakoľko by plynutie premlčacej doby vo vzťahu k splátkam úveru, splatným od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bolo posunuté o tri mesiace pozadu, t. j. splátka úveru splatná napríklad dva mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru by sa premlčala neskôr ako splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, čo je podľa žalobcu absurdné. V nadväznosti na uvedené žalobca v odvolaní uviedol, že považuje za potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku vôbec nevysporiadal s tým, že napr. splátky úveru splatné dňa 25.04.2016, dňa 25.05.2016 a dňa 25.06.2016 boli bez ohľadu na súdny výklad druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka uplatnené v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby, nakoľko v prípade týchto splátok úveru ide o splátky úveru splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru,

t. j. ide o splátky úveru, pre ktoré plynie v zmysle prvej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka (pre každú z nich) samostatná trojročná premlčacia doba odo dňa splatnosti tej-ktorej splátky úveru. Výklad súdu prvej inštancie týkajúci sa plynutia premlčacej doby tak podľa žalobcu predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o tri a viac mesiacov a zároveň je v priamom rozpore s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky úveru splatnej dňa 25. 03. 2016 zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky úveru, splatnej dňa 25. 04. 2016.

2.1 Oprávnenie právneho predchodcu žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre neuhradenie splátky úveru splatnej dňa 25. 03. 2016, zaniklo podľa žalobcu v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka splatnosťou ďalšej splátky úveru. Z uvedených dôvodov je podľa žalobcu zrejmé, že ak právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 11.08.2016, tak toto právo si uplatnil v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka pre neuhradenie splátky úveru splatnej dňa 25. 07. 2016 (t. j. splátky úveru, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala); zároveň si právny predchodca žalobcu toto svoje právo uplatnil podľa žalobcu v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) s platením splátok úveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

2.2 V nadväznosti na uvedené žalobca v odvolaní uviedol, že premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné po 11. 08. 2016 začala v súlade s ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka plynúť odo dňa zročnosti tej splátky úveru, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. podľa žalobcu splátky úveru splatnej dňa 25. 07. 2016 a uplynula dňa 25. 07. 2019, čo podľa žalobcu znamená, že keďže bola žaloba na súd podaná dňa 18. 04. 2019, tak bola podaná pred uplynutím premlčacej doby, a teda súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k inému záveru. V zmysle uvedeného, právny predchodca žalobcu využil podľa žalobcu svoje právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nesplnenie splátky úveru splatnej dňa 25. 07. 2016, ktorá predstavuje nesplatenú splátku úveru v zmysle ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka a od ktorej splatnosti plynie premlčacia doba pre všetky splátky úveru, splatné do budúca. Vzhľadom na uvedené neexistuje podľa žalobcu taký výklad citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého by bol jeho nárok ako celok premlčaný, čo podľa žalobcu znamená, že žaloba bola podaná včas.

2.3 Pokiaľ ide o v odvolaní žalobcom namietaný nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie vo vzťahu k aplikácii ust. § 54a Občianskeho zákonníka, žalobca v odvolaní uviedol, že podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 08. 03. 2011, sp. zn. III. ÚS 348/06-42: „Ústava je právny predpis najvyššej právnej sily. Z tohto vyplýva, že ju tvoria (ústavné) právne normy najvyššej právnej sily, s ktorými musia byť (mali by byť) v súlade všetky ostatné právne normy obsiahnuté v právnych predpisoch nižšej právnej sily. Ak právna norma obsiahnutá v právnom predpise nižšej právnej sily vyvoláva pochybnosti o svojom súlade s ústavnou normou, ktorá je bezprostredne aplikovateľná, musí orgán verejnej moci, ktorý ich má aplikovať, uplatniť ústavnú právnu normu obsiahnutú v ústave, t. j. uplatnenie ústavnej normy má v danom prípade prednosť pred uplatnením právnej normy obsiahnutej v právnom predpise nižšej právnej sily. Zásada prezumpcie ústavnosti dotknutej právnej normy obsiahnutej v právnom predpise nižšej právnej sily je v danom prípade irelevantná, pretože v danom prípade dotknutý orgán verejnej moci uplatní zásadu ústavne konformného výkladu a uplatňovania dotknutých právnych noriem, a preto musí priamo aplikovať ústavnú normu, alebo aplikovať dotknutú právnu normu obsiahnutú v právnom predpise nižšej právnej sily tak, aby jej uplatnenie bolo v súlade s dotknutou ústavnou normou.“ V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že podľa jeho názoru aplikáciou ust. § 54a Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa čl. 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Uvedené ustanovenie (§ 54a Občianskeho zákonníka) vykazuje podľa žalobcu obdobný zásah do Ústavou SR garantovaného práva na súdnu ochranu tak, ako vykazovalo protiústavné ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), ktoré bolo Ústavným súdom Slovenskej republiky dňa 07. 02. 2018 vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 11/2016 vyhlásené za nesúladne s čl.

46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. V uvedenej súvislosti dal žalobca v odvolaní do pozornosti odvolaciemu súdu, že Okresný súd Martin dospel k záveru, že právna úprava následkov premlčania práva a prihládanie na ňu v zmysle aktuálneho znenia § 54a Občianskeho zákonníka, nie je v súlade s Ústavou SR, a to s jej čl. 47 ods. 3, čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, a preto podal dňa 30. 07. 2020 na Ústavný súd SR návrh na začatie konania o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR, o ktorom sa vedie konanie pod evidenčným číslom spisu 1730/2020. Súd prvej inštancie na základe vedomosti o napadnutí tohto ustanovenia na Ústavnom súde SR mal podľa žalobcu postupovať v zmysle ust. § 164 CSP a konanie prerušiť, a to až do rozhodnutia Ústavného súdu SR o podanom návrhu Okresného súdu Martin o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR, nakoľko o tomto ustanovení v dôsledku aplikácie, ktorého súd prvej inštancie žalobu zamietol, sa na Ústavnom súde SR vedie konanie o jeho nesúlade s Ústavou SR. Keďže tak súd prvej inštancie neurobil (konanie neprerušil), nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní zdôraznil, že z nepráva nemôže nikdy vzniknúť právo, a preto by bolo krajne nespravodlivé, ak by bola žaloba žalobcu zamietnutá z dôvodu aplikácie zákonného ustanovenia, ktoré vykazuje obdobné, dokonca prísnejšie, znaky ako ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo Ústavným súdom SR vyhlásené za protiústavné. Na základe uvedených skutočností žalobca v odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie a v plnom rozsahu prizná žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby odvolací súd konanie prerušil až do doby kým Ústavný súd SR rozhodne o podanom návrhu Okresného súdu Martin o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR. Zároveň si žalobca uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 895,27 €, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 577,50 € a trov právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 317,77 € s DPH.

3. Žalovaná sa k obsahu odvolania žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalobcu, ktorý v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP).

6. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihládne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

7. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

8. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

9. Podľa § 54a, časť prvej vety pred bodkočiarkou Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť.

10. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Po prejednaní odvolania žalobcu z hľadiska vyššie uvedených odvolacích námietok, odvolací súd uvádza, že odvolanie žalobcu nepovažuje za dôvodné, a to z nasledovných dôvodov:

13. Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bol záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobou uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie sumy 9 629,84 € s prísl. bol už v čase podania žaloby premlčaný, ktoré premlčanie žalobou uplatneného nároku súd prvej inštancie skúmal v zmysle ust. § 54a Občianskeho zákonníka, keďže dospel k záveru, že právny vzťah založený medzi dlžníkom (žalovanou) a veriteľom (právnym predchodcom žalobcu) Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 02.09.2015, je vzťahom spotrebiteľským. Vychádzal pritom zo zistenia, že právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 11. 08. 2016 mimoriadnu splatnosť úveru, preto aplikujúc druhú vetu ust. § 103 Občianskeho zákonníka ustálil počiatok plynutia premlčacej doby od splatnosti splátky úveru splatnej dňa 25. 03. 2016, s ktorou sa žalovaný dostal ako s prvou do omeškania, teda od splatnosti tej splátky úveru, ktorá zosplatenie úveru vyvolala konštatujúc, že trojročná premlčacia doba uplynula dňa 25. 03. 2019, čo znamená, že v čase podania žaloby (18. 04. 2019) bol už žalobcom uplatnený nárok premlčaný.

14. Súd prvej inštancie pri posúdení premlčania žalobou uplatneného nároku postupoval v súlade so závermi zasadnutia Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici konaného dňa 20. 03. 2019, v zmysle ktorých „ak došlo zo strany veriteľa k využitiu práva na zosplatenie úveru v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, premlčacia doba v zmysle druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka začne plynúť odo dňa zročnosti tej splátky úveru, od splatnosti (zročnosti) ktorej uplynuli (minimálne) 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplateniu úveru došlo, ktorá zosplatenie úveru vyvolala)“. Nemožno sa teda stotožniť s takou interpretáciou ustanovenia § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej by mala začať plynúť premlčacia doba od 25. 07. 2016 (teda od splatnosti tej splátky úveru, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala), tak ako to poukazujú na ust. § 565 Občianskeho zákonníka uvádza žalobca v odvolaní, pretože a) treba rozlíšiť medzi aplikáciou ust. § 565 Občianskeho zákonníka, upravujúceho do kedy najneskôr možno využiť právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a aplikáciou ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, upravujúceho začiatok plynutia premlčacej doby v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, poskytnutého dlžníkovi na základe spotrebiteľskej zmluvy, teda v prípade využitia práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a b) v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ktoré pre dlžníka znamená stratu výhody splátok, sa stane splatným naraz celý dlh vyplývajúci z úverovej zmluvy, pričom premlčacia doba vo vzťahu k celému dlhu začne plynúť odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky úveru, ktorá zosplatenie úveru vyvolala, čo znamená, že nemožno uvažovať o tom, že by niektoré splátky úveru (splatné do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru) podliehali po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, pokiaľ ide o premlčanie, režimu v zmysle prvej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka a iné (ktoré by mali byť podľa zmluvy splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru) režimu v zmysle druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov nie je odvolacia námietka žalobcu, týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia počiatku plynutia premlčacej doby súdom prvej inštancie, rovnako ako odvolacia námietka žalobcu, týkajúca sa nesprávnych skutkových zistení v súvislosti so skutkovým zistením, od zročnosti ktorej splátky úveru začala plynúť v danom prípade premlčacia doba, opodstatnená.

15. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že pojem „nesprávny procesný postup“ bol vysvetlený vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti v konaní. V danom prípade žalobca v súvislosti s uvedeným odvolacím dôvodom uplatneným v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP v odvolaní namieta,

že súd prvej inštancie neprerušil konanie podľa ust. § 164 CSP, vzhľadom na skutočnosť, že Okresný súd Martin podal na Ústavný súd SR návrh na vyslovenie nesúladu ust. § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR, o ktorom návrhu sa na Ústavnom súde SR vedie konanie.

16. Po prejednaní odvolania žalobcu z hľadiska uvedenej odvolacej námietky odvolací súd uvádza, že na neverejnom zasadnutí pléna Ústavného súdu SR dňa 12. mája 2021 Ústavný súd SR návrh Okresného súdu Martin o (ne)súlade ustanovenia § 54a prvej vety zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov s Ústavou SR, odmietol. Súd prvej inštancie postupoval teda správne, keď na žalobou uplatnený nárok v rámci právneho posúdenia aplikoval ust. § 54a Občianskeho zákonníka a rovnako správne postupoval, keď konanie podľa ust. § 164 CSP z dôvodu podania návrhu Okresným súdom Martin na Ústavný súd SR neprerušil, čo znamená, že ani odvolacia námietka uplatnená žalobcom v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP nie je opodstatnená.

17. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, pretože v odvolacom konaní úspešnej žalovanej preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).